

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กำพล เลาทเพ็ญแสง ,ถนอมพันธ์ ทรงธนศักดิ์ ,เสรี เสนารัตน์ และ
ไพศิษฐ์ ศิริวิทยากร . Bronchoscopy for surgical
patients . เชียงใหม่เวชสาร . 23 . (กันยายน 2527)
: 245-250
- ธงธวัช อนุเคราะห์ และ วรณี โรจนโพธิ์ เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติ
การเรื่อง เคมีกับมะเร็ง . ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ,2532 : 121 หน้า
- ประภิต วาทีสาธกกิจ . การส่องหลอดลมด้วยกล้อง ไฟเบอร์ออปติก .
สารศิริราช . 34 . (พฤศจิกายน 2525) : 901-910
- เพชรรินทร์ ศรีวัฒนกุล . ประโยชน์ของการตรวจหา Carcinoembryonic
antigen ในผู้ป่วยโรคมะเร็ง . วารสารโรคมะเร็ง . 2 .
(ตุลาคม-ธันวาคม 2519) : 191-196
- ไพรัช เทพมงคล . ความรู้เรื่องโรคมะเร็ง . ชุมนานะแนวสุขภาพประชาชน .
สำนักพิมพ์ เมติคัล มีเดีย . 2524 : 208 หน้า
- โมศรี สุทธิจิตต์ . มะเร็งโรคมะเร็งที่เกิดจากโมเลกุล . วารสารวิทยาศาสตร์ .39.
(กันยายน 2528) : 438-452
- วินิตา บัณฑิต . Histology II . พิมพ์ครั้งที่ 2 . ภาควิชากายวิภาคศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2530 : 241 หน้า

ภาษาอังกฤษ

- Alvarez-Sala ,J.L. " Usefulness of tumor markers
in serum and lung lavage " Am. Rev. Respir. Dis. ,
134(2), 354 , 1986
- _____. , R.,Blasce , R., Callol , L., Laguna , R.,
Alvarez-Sala , J. L. and Gomez de Terroros , F. J.
" Tumour markers in bronchoalveolar lavage "
Acta . Oncol. , 28 , 290-1 , 1989
- Auerbach , O., Garfinkel , L., Parks , V.R. "Histologic type
of lung cancer in relation to smoking habits , year
of diagnosis and sites of metastasis" Chest , 67 ,
382-387 , 1975
- Begin , R., Cantin , A., Berthiaume , Y ., Boil cau, R.,
Bisson , G., Lamoureaux,G., etal "Clinical features
to stage alveolitis in asbestos workers"
Am.J.Indust.Med. , 8 ,521-36, 1985
- Bell ,D.Y., J.A., Spock ,A., McLennan ,G. and Hook ,G.E.R.
" Plasma proteins of the bronchoalveolar surface
of the lungs of smokers and nonsmokers "
Am. Rev. Respir. Dis. , 124 , 72-79 , 1981
- Bishop ,M.L., Duben-Von Lauten ,J.L. and Fody ,E.P.
" Clinical Chemistry " J.B Lippincott ,
Philadelphia : 181-188 , 357-358 , 1985

- Bjermer ,L., Engstrom-Laurent , A., Lundgren ,R., Rosenhall ,
L. and Hallgren ,R. " Hyaluronate and type III
procollagen peptide concentrations in bronchoalveolar
lavage fluid as markers of disease activity in
farmer's lung " Br. Med. J. , 295 , 803-806 , 1987
- _____. , Engstrom-Laurent , A. and Thunell , A.
" Hyaluronic acid in bronchoalveolar lavage fluid in
patients with sarcoidosis : relationship to lavage
mast cells " Thorax , 42 , 933-938 , 1987
- Braganza , J.M., Butler , E.B. , Fox , H., etal "Ectopic
production of Salivary type amylase by a
pseudomesotheliomatous carcinoma of the lung" Cancer,
41, 1522-1525 , 1978
- Bryant , M.L. , Stoner , G.D. and Metzger , R.P. "Protein -
bound carbohydrate content of normal and tumorous
human lung tissue" Biochim. Biophys. Acta. , 343 ,
226-231 , 1974
- Bradford , M.M " A rapid and sensitive method for the
quantitation of microgram quantities of protein
utilizing the principle of protein - dye binding"
Anal. Biochem. 72 , 248-254 , 1976
- Cantin ,A.M., Fells , G.A., Hubbard , R.C. and Crystal ,
R.G. " Antioxidant Macromolecules in the Epithelial
Lining Fluid of the Normal Human Lower Respiratory
tract " J. Clin. Invest. , 86 , 962-971 , 1990

- Cantin ,A.M., North , S.L., Hubbard , R.G and
Crystal ,R.G. " Normal alveolar epithelial lining
fluid contains high levels of Glutathione "
J. Appl. Physiol. , 63(1) , 152-157 , 1987
- Carney ,D.N., Zweig , M., Ihde , D.C., Cohen , M.H.,
Makuch , R.W and Gazdar,A.F. "Elevated serum
Creatine Kinase BB levels in patients with small
cell lung Cancer " Cancer . Res . , 44 , 5399-
5403 , 1984
- Chen ,Y.F., Huang , J.K., Liu , S.F., " γ - Glutamyl
transpeptidase positive cells in esophageal
abrasive balloon cytology and their clinical
significance." Chinese. J. Oncol. , 9 , 241-243 ,
1987
- Cochrane , C.G., Spragg , R.G. , Revax , S.D.,
Cohen , A.B and McGuire , W.W. " The Presence of
Neutrophil Elastase and Evidence of Oxidation
Activity in Bronchoalveolar Lavage Fluid of
Patients with Adult Respiratory Distress syndrome"
Am. Rev. Respir. Dis. , 127 , s25 - s27 , 1983
- Cohen , A.B. and Rossi ,M. " Neutrophils in Normal Lungs "
Am. Rev. Respir. Dis. , 127 , s3 - s9, 1983
- Dalai , F.R and Winsten , S. Clin. Chim. Acta. , 32 ,
327 - 332 , 1971

- Daniele , R.P., Elias , J.A., Epstein , P.E. and Rossman, M.D. " Bronchoalveolar Lavage : Role in the pathogenesis , Diagnosis , and Management of Interstitial Lung Disease " Ann. Intern. Med. , 102 , 93 - 108 , 1985
- Davis , G.S., Giancola , MS., Costanza, M.C. and Low , R.B " Analyses of sequential bronchoalveolar lavage samples from health human volunteers " Am.Rev.Respir.Dis., 126 , 611 - 616 ,
- Delacroix ,D.L, Marchandise,F.X., Francis,C. and Sibille, Y. "Alpha - 2-macroglobulin, monomeric and polymeric Immunoglobulin M in Bronchoalveolar lavage." Am.Rev.Respir.Dis. , 132,829-835 , 1985
- Diego ,de A. , Compte , L . , Sanchis , J . , Enguidanos, M.J.and Marco , V. " Diagnostic Value of Carcinoembryonic Antigen in Bronchoalveolar Lavage Fluid of Peripheral Lung Cancer , " Chest , 97(3) , 767 , 1990
- DuBois ,R.M. and Clarke ,S.W. " Fibreoptic bronchoscope in diagnosis and management " 1st edition ,JB. Lippincott company , 1011-4.22 , 1987
- Dwivedi ,C., Dixit , M., Kumar , S.S., Reddy , H., Semanya , K.A. and Hardy , R.E. " Plasma sialic acid alterations in neoplastic diseases " J.Med. , 18(5-6) , 323-332 , 1987

- Fels , A.O.S. and Cohn , Z.A. " The alveolar macrophage "
J. Appl. Physiol. , 60(2) , 353-369 , 1986
- Fleisher , M., Wasserstrom , W.R., Schold , S.C. et al
" Lactic Dehydrogenase isoenzymes in the
cerebrospinal fluid of patients with systemic
cancer " Cancer. , 47 , 2654 - 2659 , 1981
- Geddes , D.M. "Clinical investigation of respiratory
disease."Ed. by T.J.H clark , London, Chapman &
Hall , 205-217 , 1981
- Gold , P., Shuster , J. and Frudman , S.O. " Carcinoembryonic
Antigen (CEA) in Clinical Medicine " Cancer. , 42 ,
1399-1405 , 1978
- Goldstein ,N., Lippmann , M.L., Goldbery , S.K., Fein , A.M.,
Shapira , B. and Leon , S.A. " Usefulness of tumor
markers in serum and bronchoalveolar lavage of
patients undergoing fiberoptic bronchoscopy " Am. Rev. Respir. Dis. , 132 , 60-64 , 1985
- Gropp ,C., Havemann , K. and Lehmann , F.G.
" Carcinoembryonic antigen and ferritin in Patients
with lung cancer before and during therapy " Cancer.,
42 , 2802-2808 , 1978
- Hansen ,H.H. and Hansen , M. " Tumor markers in small cell
lung cancer " Eur. J. Cancer. Clin. Oncol. ,
23(11) , 1585-7 , 1987
- Harris ,C.C. " Lung cancer clinical diagnosis and treatment",
Second edition ,Ed.by Marc J.Straus,Grune & Stratton,
1-20 , 1983

- Henry ,R.J., Sobel , C., Berkman , S. Anal. Chem. , 92 ,
149 , 1957
- Holter , J.F., Weiland , J.E., Dacht , E.R., Gadek , J.E.
and Davis , W.B. " Protein Permeability in the Adult
Respiratory Distress Syndrome " J. Clin. Invest. ,
78 , 1513-1522 , 1986
- Hunninghake , G.W., Gadek , J.E., Kawanami , O., Ferrans ,
V.J. and Crystal , R.G. " Inflammatory and immune
processes in the human lung in health and disease :
evaluation by bronchoalveolar lavage "
Am. J. pathol. , 97 , 149-206 , 1979
- Kaplan ,L.A., Pesce , A.J. " Clinical Chemistry " Chapter 46,
48, 49, 56, 60, The C.V.Mosby Company, St.louis, 1984
- Khadapkar , S.V. , Sheth , N.A. , Bhide , S.V.
" Independence of sialic acid levels in normal and
malignant growth " Cancer.Res. ,35 ,1520-1523,1975
- Krantz ,M.J. and Laferte , S. Molecular Immunology. , 20 ,
406 , 1983
- Krauss ,S., Macy , S. and Ichiki , A.T. " A study of
immunoreactive calcitonin (CT), adrenocorticotrophic
hormone (ACTH) and carcinoembryonic antigen (CEA) in
lung cancer and other malignancies " Cancer , 47 ,
2485-92 , 1981
- Krieger ,B., Blinder ,L. and Inchausti ,B.C. " Clinically
utility of bronchoalveolar lavage in a general
hospital " Arch. Intern. Med. , 149 , 1605-1607 ,
1989

- Lentjes , Eef G.W.M. and Backer , E.T. " Increased serum lactate dehydrogenase isoenzyme 1 and macro Creatine Kinase type 2 in a patient with lung cancer " Clin. Chim. Acta. , 168 , 75-79 ,1987
- Lipton ,A. , Harvey , H.A. , Delong , S., et al " Glycoproteins and human cancer" Cancer ,43 , 1766-1771 , 1979
- Lombardi ,C., Tassi , G.F., Pizzocole , G. and Donato , F. " Clinical significance of a multiple biomarker assay in patients with lung cancer " Chest , 97(3) , 639-644 , 1990
- Loos , U., Oehr , P., Genske , F. and Schlack , W. "Diagnostic Value of thee Tumor markers CEA and TPA in Bronchoalveolar lavage fluid" Prax.Klin.Pneumol. 42 ,235-237, 1988
- Lott ,J.A. and Turner K. " Evaluation of Trinder's Glucose Oxidase Method for Measuring Glucose in serum and urine " Clin.Chem. , 21 , 1754-1760 , 1975
- Low ,B.B., Davis ,G. and Giancola , M.S."Biochemical analyses of bronchoalveolar lavage fluids of normal healthy volunteers" Am.Rev.Respir.Dis. , 118,863-75 ,1978
- Macbeth , R.a.L and Bekesi , J.G. "Plasma Glycoproteins in malignant disease" Arch. Surg. , 88 , 633-637 ,1964
- Manly ,K.F., Petrelli , N., Anderson , G.R., Emrich, L.J. , Herrera , L. and Mittelman ,A. " Cancer . Res. , 47 , 6156-6160 , 1987

- Marcy , T.W., Merrill , W.W., Rankin , J.A. and Reynolds ,
H. Y. " Limitations of Using Urea to Quantify
Epithelial Lining Fluid Recovered by Bronchoalveolar
Lavage " Am. Rev. Respir. Dis. , 135 , 1276-1280 ,
1987
- Martin , P.C. " Amylase - Producing Lung Cancer "
J . Surg . Oncol. , 21 , 30-32 , 1982
- McGeachin, R.L. and Adams ,M.R. "Serum Amylase and Lung
cancer" Cancer , 10,497-499,1957
- Mckenzine , C.G., Evans , I.M.A., Hillyard , C.J., Hill , P.,
Carter , S., Tan, M.K. and MacIntyre , I.
"Biochemical Markers in Bronchial Carcinoma"
Br.J. Cancer. ,36 , 700-707 , 1977
- Merrill ,W.W., Goodman , M. , Matthay ,R.A. , Naegel, G.P. ,
Vandevoorde , J.P , Myl , A.D. and Reynolds, H.Y.
" Quantitation of Carcinoembryonic Antigen in the
Lung Lining Fluid of Normal Smokers and Nonsmokers "
Am. Rev. Respir .Dis , 123 , 29-31 ,1981
- _____, Naegel , G.P. , Olchowski , J.J. and Reynolds ,
H.Y." Immunoglobulin G Subbclass Proteins in Serum
and Lavage Fluid of Normal Subjects "
Am. Rev. Respir. Dis. , 131 , 584-587 , 1985
- Miller , E.C. and Miller , J.A. "The metabolism of chemical
carcinogens to reactive electrophiles and their
possible mechanisms of action in carcinogenesis In :
C.E. Searle (ed) : Chemical carcinogens , ACS
Monograph 173. American Chemical Society . Washington
DC 737-762 , 1976

- Mordelet - Dambrine , M. , Arnoux ,A. , Stanislas Leguern ,
G. , Sandron , Chretiein, J. and Huchon , G.
"Processing of lung lavage fluid causes variability
in bronchoalveolar cell count" Am. Rev. Respir. Dis.
130 , 305-6 , 1984
- Morrison , H.M., and Stockley, R.A. "The many uses of
bronchoalveolar lavage" Br. Med.J. , 296 , 1758,1988
- Muller , T., Marshall , R.J., Cooper, E.H. , Watson, D.A. ,
Walker , D.A. and Mearns, A.J. "The Role of Serum
Tumour Markers to Aid the Selection of Lung Cancer
Patients for Surgery and the Assessment of Prognosis"
Eur .J. Cancer. Clin. Oncol. , 21(12) , 1461-1466 ,
1985
- Murray , R.K, Granner , D.K., Mayes , P.A. and Rodwell, V.W.
"Harper's biochemistry , 21st Edition , Lange medical
book , Appleton & Lange , Norwalk, Connecticut / San
Mateo , California , 1988
- Naini , A.B. , Dickerson, J.W.T. and Brown , M.M.
"Preoperative levels of plasma protein and amino
acid in esophageal and lung cancer patients"
Cancer ,62 , 355-360 , 1988
- Nakamura , Y. , Naohiro , T. , Nishide , T. , Emi, M., Horii,
A., Ogawa , M. ,Mori , T., Kosaki, G., Okabe , T. ,
et al. "Production of Salivary type - amylase in
human lung Cancer " Gene , 77 , 107-112 , 1989

- National , Cancer Institute, Cancer statistics , Bangkok,
Thailand . , 1983
- National Institutes of Health Consensus Development
Conference Statement. "Carcinoembryonic Antigen : Its
Role as a Marker in the Management of Cancer "
Cancer. Res. , 41 , 2017-2018 , 1981
- Nemesanszky , E. and lott , J.A. "Gamma - Glutamyl
transferase and Its Isoenzymes: Progress and Problems"
Clin. Chem. , 31(6) , 797-803 , 1985
- Newlands , E.S. "Clinical applications of tumor markers"
Medical Laboratory Sciences , 44 , 361-370 , 1987
- Nixon , D.W " Colorimetric response to Ehrlich 's reagent
in plasma from patients with and without cancer "
Cancer. , 31 , 596 - 599 ,1973
- Otsuki , M., Yuu , H., Maeda , M., et al. " Amylase in the
lung " Cancer. , 39 , 1656 - 1663 , 1977
- Patel , S., Lott , J.A., " Serum protein electrophoresis " ,
Clinical Chemistry , Kaplan and Pesce (ed.) ,
The C.V. Mosby company , St. louis , 1309 - 1319 ,
1984
- Peterson , B.T. , Idell , S. , Macarthur , C. , Gray, L.D.
and Cohen , A.B. "A modified Bronchoalveolar Lavage
Procedure that Allows Measurements of Lung Epithelial
Lining Fluid Volume" Am. Rev. Respir. Dis. ,141 ,
314-320 , 1990

- Pushpakom , R., Pattanapanyasat,K. and Bovornkitti, S.
"Bronchoalveolar T - lymphocytes and subsets in
pulmonary tuberculosis and bronchogenic carcinoma"
J.Med.Assoc.Thai. , 73(1) , 1-9 , 1990
- Rankin , J.A., Naegel , G.P. and Reynolds ; H.Y. "Use of
a central laboratory for analysis of bronchoalveolar
lavage fluid" Am. Rev. Respir. Dis. , 133 ,186-190 ,
1986
- Reed , A.H. , Cannon , D.C., Winkelman , J.W. Bahasin ,Y.P.,
Henry R.T. and Pileggi, V.J. Clin. Chem., 18 , 57 ,
1972
- Rennard , S.I. , Basset , G. , Lecossier , D. , O'Donnell,
K.M., Pinkston ,P. , Martin , P.G. and Crystal ,
R.G " Estimation of Volume of epithelial lining
fluid recovered by lavage using urea as marker of
dilution " J. Appl. Physiol. , 60 , 532-8 ,1986
- Reynolds , H.Y. "Bronchoalveolar lavage" Am. Rev. Respir.
Dis. , 135 , 250-263 , 1987
- _____. , and Newball , H.H. "Analysis of proteins and
respiratory cells obtained from human lungs by
bronchial lavage" J.Lab.clin.Med. , 84 , 559-573 ,
1974
- Robbins and Kumar , "Basic pathology" , Fourth edition, W.B.
Saunders. Company. West Washington Square.
Philadelphia , 446-451 , 1987

- Saltini , C. , Hance , A.J. , Ferrans, V.J. , Basset ,
F ., Bitterman, P.B. and Crystal, R.G.
"Accurate Quantification of cells recovered by
Bronchoalveolar lavage" Am. Rev.Respir.Dis. , 130 ,
650-658 ,1984
- Schneeberger , E.E. "Structural basis for some permeability
properties of the air-blood barrier" Fed. Proc. ,
37,2471-2478,1978
- Shiraki , R., Kinoshita , M., Wagai , F. and Watanabe , H.
"Carcinoembryonic antigen (CEA) in the
Bronchoalveolar lavage fluid from patients with lung
cancer" Nippon - Kyobu - Shikkan - Gakkai - Zasshi ,
20(4) ,398-402 , 1982
- Sikorska , H. , Shuster , J. and Gold, P. "Clinical
Applications of Carcinoembryonic Antigen"
Cancer detection and prevention . , 12 , 321-355 ,
1988
- Silver , H.K.B., Rangel, D.M. and Morton , D.L. "Serum sialic
acid elevations in malignant melanoma patients"
Cancer , 41 , 1497-1499, 1978
- Smith , R.L. , EL . Sadr , W.M. and Lewis , M.L. "Correlation
of Bronchoalveolar Lavage cell populations with
clinical severity of Pneumocystis carinii Pneumonia"
Chest . , 92(1) , 60-64 , 1988
- _____. , Ripps O.S. and Lewis , M.L. "Elevated Lactate
Dehydrogenase Values in Patients With Pneumocystis
carinii Pneumonia" Chest , 93(5) ,987-992, 1988

- Stahel , R.A. and Martz . Q. "Prognosis and diagnostic usefulness of serum markers in lung cancer"
Eur. J. Cancer. Clin. Oncol. , 23(7) , 893-4 ,1987
- Szasz , G : A Kinetic photometric method for serum - Y - glutamyl transpeptidase , Clin. Chem. , 15 : 124-136
1969
- Turner - Warwick , M.E. and Haslam , P.L "Clinical applications of Bronchoalveolar lavage : An Interim view" Br. J. Dis. Chest. , 80 , 105-121 ,
1986
- Warr , G.A. , Martin , R.R. , Sharp , P.M. and Rossen , R.D. "Normal Human Bronchial Immunoglobulins and Proteins" Am. Rev. Respir. Dis. , 116 , 25-30 ,1977
- Wong , S.S. , Wu , A. H. B. and Fritsche , H.A. "Reassessment of Creatine Kinase BB as a Marker for cancer of the Prostate , Breast and lung" Clin. Chem. , 33(6) ,
809-811 , 1987
- Wyder , E.L., Berg , J.W. " Cancer of the lung among nonsmoker. Cancer , 20 , 1161 , 1967

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

การย้อมเซลล์

โดยวิธี Papanicolaou staining method ประกอบด้วย :

1. การย้อมนิวเคลียส

ใช้วิธีย้อมด้วยสี Hemotoxylin (แบบ Regressive method) หลังจากนั้นก็ล้างสีที่มากเกินไปด้วยกรดเกลืออย่างเจือจาง

2. การย้อมซัยโตพลาสซึม

การย้อมซัยโตพลาสซึม เพื่อให้เห็นสีต่างกันและเห็นรูปร่างของเซลล์ในขณะที่เซลล์ซ้อนกันได้ สีที่ใช้ย้อมมี 2 ชนิด

2.1 Orange G (OG - 6)

ใช้ย้อมซัยโตพลาสซึมของเซลล์บุผิว เม็ดเลือดแดงแบคทีเรียและยีสต์ OG-6 จะทำให้ซัยโตพลาสซึม ติดสีส้มแดง หรือ ส้มอมเหลือง

2.2 EA - 50

ใช้ย้อมซัยโตพลาสซึมของเซลล์บุผิว เม็ดเลือดขาว เม็ดเลือดแดง และ histiocyte จะทำให้ซัยโตพลาสซึมติดสีเขียวบนหน้าเงิน

3. การทำให้ใส (clearing)

เป็นขั้นสุดท้ายของการย้อมสี เป็นการทำให้เซลล์ใส เพื่อว่าเวลาดูด้วยกล้องจุลทรรศน์แสงจะผ่านได้ xylene เป็นตัวที่ทำให้เซลล์ใส เมื่อย้อมเสร็จจะแช่ทิ้งไว้ใน xylene จนกว่าจะปิดสไลด์ด้วย cover glass (mounting)

วิธีการย้อมเซลล์

ก่อนย้อมสี ควรกรองสีทั้งหมดเสียก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Hematoxylin จำเป็นต้องกรองก่อนย้อมทุกครั้ง

การย้อมทำดังนี้

1. เอาสไลด์ออกจากน้ำยารักษาเซลล์ (Fixative) จุ่มน้ำกลั่น 10 ครั้ง
2. ย้อมใน hematoxylin นาน 5 นาที
3. จุ่มในน้ำไหล 10 ครั้ง
4. จุ่มใน 10% Acid alcohol (conc.HCL 10ml ใน95% ethyl alcohol 1000 ml) 1 ครั้งอย่างรวดเร็ว
5. ล้างด้วยน้ำไหลนาน 3 นาที จนสีที่ย้อมบนสไลด์เปลี่ยนเป็นสีน้ำเงิน
6. จุ่มใน 95% ethyl alcohol 2 ชุด ชุดละ 10 ครั้ง
7. ย้อมใน OG-6 นาน 2 นาที
8. จุ่มใน 95% ethyl alcohol 2 ชุด ชุดละ 10 ครั้ง
9. ย้อมใน EA-50 นาน 2 นาที
10. จุ่มใน 95% ethyl alcohol 2 ชุด ชุดละ 10 ครั้ง
11. จุ่มใน Absolute alcohol 2 ชุด ชุดละ 10 ครั้ง
12. จุ่มสไลด์ลงใน Xylene 2 ชุด ชุดละ 1 ครั้ง แล้วแช่ไว้ใน xylene จนกว่าจะปิดสไลด์

การปิดสไลด์ด้วย Cover glass (Mounting)

หลังจากย้อมเซลล์เสร็จแล้ว เอาสไลด์ที่แช่ไว้ใน xylene ขึ้นมาปิดด้วย Cover glass โดยใช้ Permount หยดลงบนสไลด์ประมาณ 2 หยด ปิดด้วย Cover glass ขนาด 30x30 มม. หลังจากนั้นวางสไลด์ทิ้งไว้ให้แห้ง หรือ เอาสไลด์ไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิ 60° c เป็นเวลา 15-20 นาที หรือวางบน hot plate ที่อุณหภูมิพอเหมาะการอบสไลด์ช่วยไม่ให้เกิดฟองอากาศ สีไม่จาง และยังเก็บสไลด์ไว้ได้นานด้วย

ภาคผนวก ข.

วิธีการวิเคราะห์สารชีวเคมีในน้ำล้างถุงลมและซีรัมการวิเคราะห์โปรตีนในซีรัม

วิธีที่ใช้ : Biuret method

หลักการ: โปรตีนในซีรัมจะเริ่มทำปฏิกิริยากับคอปเปอร์ซัลเฟตในสารละลายที่เป็นด่างให้ คอปเปอร์ (II) ซึ่งจะได้อาร์ประกอบเชิงซ้อนของโปรตีนที่มีสีน้ำเงินม่วง (Biuret reaction) และสามารถวัดค่าได้ จากการอ่านค่า optical density ที่ 550 nm

น้ำยาที่ใช้:

1. เป็น Single reagent ของสารละลายคอปเปอร์ซัลเฟตใน pH ที่แตกต่างกัน เก็บไว้ที่อุณหภูมิห้อง อยู่ได้นาน 2 ปี
2. Standard protein 3.5 g% , 7.0 g% , 10.5 g% เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 2-8°C

วิธีทำ :

Tube No.	Test	Blank
1. Color reagent	4.0 ml	4.0ml
2. Serum or standard protein	0.1 ml	-
3. น้ำกลั่น	-	0.1ml

Mix และตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง 10 นาที อ่าน OD ที่ 550 nm ใช้ Blank เป็นศูนย์

วิธีคำนวณ : สามารถหาปริมาณของสารตัวอย่างได้โดย การเทียบกับสารมาตรฐาน

ที่มีความแตกต่างกัน 3 ระดับ

การวิเคราะห์โปรตีนในน้ำล้างถุงลม

วิธีที่ใช้ : Dye binding method

หลักการ : โปรตีนในน้ำล้างถุงลมจะรวมตัวกับ Dyed reagent คือ Coomassie Brilliant Blue G-250 ทำให้เกิดสารสีน้ำเงินที่สามารถวัดค่าได้ จากการอ่านค่า optical density ที่ 595 nm.

น้ำยาที่ใช้ :

1. Color Reagent 300 ml เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 4°C มีอายุประมาณ 1 ปีหรือเก็บไว้ที่อุณหภูมิห้องมีอายุประมาณ 3 เดือน
2. Acid buffer 200 ml เก็บไว้ที่อุณหภูมิห้อง อยู่ได้ 1 ปี
3. Standard protein 10 mg% , 20 mg% , 30mg% , เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 2-8°C

วิธีทำ :

Tube No.	Test	Blank
1. Color Reagent	3ml	3ml
2. Acid Buffer	2ml	2ml
3. น้ำกลั่น	-	0.1 ml
4. สารตัวอย่างหรือสารมาตรฐาน	0.1ml	-

Mix และอ่าน optical density ที่ 595 nm ได้ทันทีโดยใช้ Blank เช็ทศูนย์

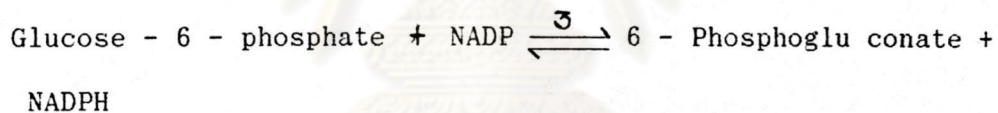
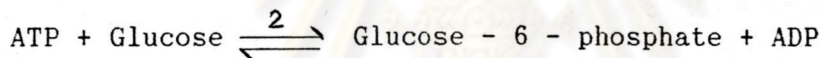
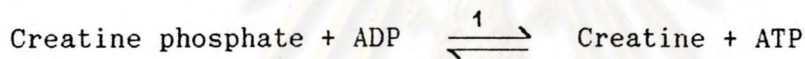
การวิเคราะห์เอนไซม์ในน้ำล้างถงลมและซีรัม

หลักการวิเคราะห์เอนไซม์ Amylase (Dyed substrate method)

Amylase จะย่อย Substrate ที่เป็นสารประกอบเชิงซ้อนระหว่าง Substrate กับ dye ซึ่งจับยึดกันด้วยพันธะ Covalent (เช่น Dyed - Amylopection, Dyed Starch , Dyed Amylose) จะเกิดเป็น Saccharide ที่จะละลายน้ำได้ ซึ่งเป็น Product ที่มีสีน้ำเงินและสามารถวัดค่าได้ จากการอ่านค่า optical density ที่ 642 nm และ ความเข้มข้นของสี จะเป็นปฏิกิริยาโดยตรงกับ activity ของ Amylase

หลักการวิเคราะห์เอนไซม์ Creatine kinase (optimized UV method)

ปฏิกิริยามีดังนี้ :

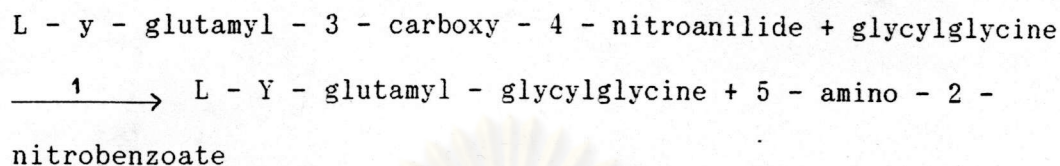
(1= CK , 2=HK , 3= G-6-PDH)

ปฏิกิริยาการวัด Activity ของ Creatine kinase เป็นการหา Activity จากปฏิกิริยาแบบทวนกลับ (Reverse reaction) โดยวัดปริมาณของ NADPH ที่ 340 nm และปริมาณของ NADPH จะเป็นปฏิกิริยาโดยตรงกับ Activity ของ Creatine kinase

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการวิเคราะห์เอนไซม์ Gamma glutamyltransferase.

ปฏิกิริยามีดังนี้ :

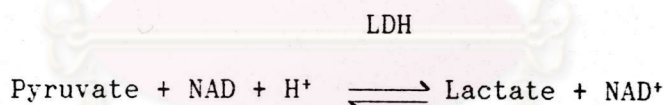

(1= GGT)

ในปฏิกิริยานี้จะใช้ L - Y - Glutamyl - 3 - Carboxy - 4 - nitroanilide และ Glycyglycine เป็น substrate และติดตามการเปลี่ยนแปลงของปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นนี้จาก product คือ 5 - amino 2 - nitrobenzoate ซึ่งสามารถอ่านค่า optical density ได้ที่ 410 nm.

หลักการวิเคราะห์เอนไซม์ Lactate dehydrogenase และ การแยกไอโซเอนไซม์

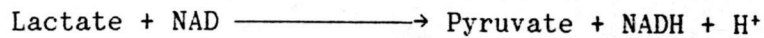
มีปฏิกิริยาดังนี้ :

หลักการวัด Activity ของเอนไซม์ จะใช้วิธีวัดที่รังสี Ultraviolet โดยใช้คุณสมบัติของ NADH ที่ถูกใช้ไปในปฏิกิริยา ซึ่งจะเป็นปฏิกิริยาโดยตรงกับ Activity ของเอนไซม์ Lactate dehydrogenase (LDH)

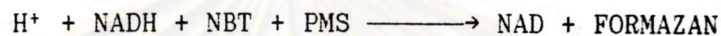
หลักการแยกไอโซเอนไซม์ของ LDH ด้วยวิธี electrophoresis โดยใช้ Cellulose acetate ที่ pH 8.8-9.0 แล้วทำให้เกิดสีด้วย activity staining โดยใช้ Substrate ซึ่งประกอบด้วย lactate , NAD , nitroblue tetrazolium (NBT) และ phenazine methosulfate (PMS) ซึ่ง LDH ไอโซเอนไซม์จะเร่งปฏิกิริยา

LDH

pH 8.8-9.0

NADH ที่เกิดขึ้นจะถ่ายทอดอิเล็กตรอนไปให้ PMS ซึ่งจะรีดิวซ์ NBT ให้เป็น formazan ซึ่งมีสีม่วงและไม่ละลายน้ำ ทำให้เห็นแถบไอโซเอนไซม์ของ LDH

ความเข้มของแถบสีของไอโซเอนไซม์หาปริมาณได้โดยใช้ Densitometer

การวิเคราะห์สารชีวเคมีชนิดอื่นในน้ำล้างถุงลมและซีรัม

การวิเคราะห์ Glucose

วิธีที่ใช้ : Enzymatic method

หลักการ : Glucose ในสารตัวอย่าง จะถูก oxidize โดยเอนไซม์ glucose oxidase ให้เป็น Gluconate และ H₂O₂ เอนไซม์ peroxidase จะใช้ H₂O₂ ไป oxidize phenol และ 4 Aminoantipyrene ให้ quinonemine ซึ่งมีสีแดงที่สามารถอ่านค่า optical density ที่ 505 nm.

น้ำยาที่ใช้ :

1. Enzyme Mixture เป็น Lyophilized powder ประกอบด้วย glucose oxidase , Alpha - glucomutarotose, Peroxidase , 4 - Aminoantipyrene

2. Buffer ประกอบด้วย phosphate และ phenol เก็บ Reagent ทั้งสองชนิดไว้ในอุณหภูมิ 2-8° c

3. Standard Glucose 100 mg%, 200 mg%, 300 mg% เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 2-8° c

วิธีเตรียมน้ำยา :

เทผง Buffer ลงในน้ำกลั่น 500 ml แล้วละลาย enzyme mixture ด้วย buffer แล้วเทกลับลงในขวด Buffer ทำซ้ำอีกสองครั้ง เพื่อให้เอนไซม์ลงไปในขวด Buffer ทั้งหมด เก็บน้ำยาที่เตรียมไว้ที่อุณหภูมิ 2-8°C มีอายุการใช้งานไม่ต่ำกว่า 1 เดือน

วิธีทำ :

Tube No.	Test	Blank
1. Working reagent	3.0 ml	3.0 ml
2. สารตัวอย่างหรือสารมาตรฐาน	-	0.02 ml

Mix , incubate ที่ 37°C 10 นาที อ่าน OD ที่ 505 nm.

การวิเคราะห์ urea nitrogen

วิธีใช้ : Diacetyl monoxime method

หลักการ: เมื่อ Diacetyl monoxime ต้มในสารละลายที่เป็นกรด จะให้ Diacetyl ซึ่งจะรวมตัวกับ UREA ในสารตัวอย่างให้ Condensation product เป็น Diazine derivative ซึ่งมีสีเหลืองและ Diazine derivative นี้จะทำปฏิกิริยากับ thio semicarbazide ต่อไปให้ product สีส้มแดงที่สามารถอ่านค่า optical density ที่ 540 nm ได้

น้ำยาที่ใช้ :

1. Reagent (A) เป็น thiosemi carbazide ในสารละลาย H_2PO_4 และ H_3PO_4
2. Reagent (B) เป็นสารละลายของ Diacetyl Monoxime เก็บ Reagent (A) และ Reagent (B) ไว้ที่อุณหภูมิ 4-8°C จะอยู่ได้ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน
3. Standard urea 20mg% , 40mg% , 60mg% เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 2-8°C

วิธีทำ :

Tube No.	Test	Blank
1. Reagent (A)	3.0 ml	3.0 ml
2. Reagent (B)	3.0 ml	3.0 ml
3. สารตัวอย่างหรือสารมาตรฐาน	0.02 ml	-

Mix และต้มในน้ำเดือด 10 นาที แล้วทำให้เย็นด้วยน้ำเย็น 5 นาที อ่าน OD ที่ 540 nm โดยใช้ Blank เป็นศูนย์ สีที่เกิดจากปฏิกิริยาจะอยู่ได้นาน 30 นาที

การวิเคราะห์ Sialic acid (N - acetylneuraminic acid)

วิธีที่ใช้ : Colorimetric method

หลักการ : Sialic acid ในสารตัวอย่างจะทำปฏิกิริยากับ 4- Dimethylamino - benzaldehyde ใน Ehrlich's reagent ให้สารที่มีสีน้ำตาลแดง ที่สามารถวัดค่า optical density ที่ 565 nm.

น้ำยาที่ใช้ :

1. 0.2 N Sulfuric acid
2. 10% Trichloroacetic acid
3. Ehrlich's reagent (modified)

(เตรียมจาก 5g 4-Dimethylamine - benzaldehyde in 6 NHCL 100ml

เก็บไว้ในขวดแก้วสีชา ที่อุณหภูมิ 2-8°C)

4. Standard N-acetylneuraminic acid 1 μ mol/ml , 2 μ mol/ml , 3 μ mol/ml

วิธีทำ :

	Test	Blank
สารตัวอย่างหรือสารมาตรฐาน	0.5ml	-
0.2 N H ₂ SO ₄	0.5ml	0.5ml
Incubate 80° c นาน 1 ชั่วโมง แล้วทิ้งไว้ให้เย็น		
10 % TCA	1 ml	1 ml
Centrifuge 10 นาที (เฉพาะ serum จะมีตะกอน)		
Supernate	1 ml	1 ml
น้ำกลั่น	1 ml	1 ml
Ehrlich's reagent	1 ml	1 ml

Mix และ Incubate 100°c นาน 30 นาที และอ่าน OD ที่ 565 nm.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ CEA ในน้ำล้างถุงลมและซีรัม

หลักการวิเคราะห์ CEA

ใช้หลักการของ Double antibody sandwich method กล่าวคือ เป็นวิธีการตรวจหา antigen โดยการเคลือบพื้นผิวของ Solid phase ด้วย monoclonal anti - CEA antibody จากนั้นจึงเติมสารตัวอย่างที่ต้องการตรวจหา antigen ลงไปทำปฏิกิริยา แล้งจึงเติม monoclonal anti - CEA antibody ที่ติดสลากรด้วยสารกัมมันตรังสี คือ ไอโอดีน - 125 ลงไปทำปฏิกิริยาอีกชั้นหนึ่ง การหาปริมาณของ CEA ทำได้โดยการนับปริมาณรังสี Gamma ด้วยเครื่อง Gamma Counter ปริมาณของรังสีที่นับได้จะเป็นปริมาณโดยตรงกับปริมาณของ CEA ในสารตัวอย่าง และ อ่านค่าได้จาก standard curve

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสุภาวดี คนชม เกิดวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ.2509 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับปริญญาการศึกษาบัณฑิต สาขา วิทยาศาสตร์ - ชีววิทยา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร เมื่อปี พ.ศ.2531 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์- การแพทย์ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2532

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย